

Plānošanas dokumenta
JĒKABPILS NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMA 2013. - 2025. GADAM
Monitoringa ziņojums

2024.gads

PLĀNOŠANAS DOKUMENTA UN MONITORINGA ZIŅOJUMA IZSTRĀDĀTĀJS, KONTAKTINFORMĀCIJA:

Jēkabpils novada pašvaldība; Adrese: Brīvības 120, Jēkabpils, Jēkabpils novads, LV-5201; e-pasts: pasts@jekabpils.lv

SIA "Vides eksperti"; Adrese: Ganību dambis 24D, Rīga, LV-1005; e-pasts: birojs@videseksperti.lv

Monitoringa ziņojums ir veikts par Jēkabpils novada pagastiem pirms 2021. gada administratīvi teritoriālās reformas un par laika posmu no 2021. gada līdz 2024. gada 2. decembrim. Šie pagasti ir Ābeļu, Dignājas, Dunavas, Kalna, Leimaņu, Rubenes un Zasas pagasti.

MONITORINGA PRIEKŠMETS	PLĀNOŠANAS DOKUMENTA/ SIVN UZDEVUMI, PLĀNOTAIS STĀVOKLIS/ NORMATĪVOS AKTOS NOTEIKTS	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS
VIDES (DABAS) FAKTORI		
GAISS, TROKSNIS, SMAKAS, KLIMATA PĀRMAIŅAS		
GAISA PIESĀRŅOJUMS	Attīstoties attiecīgiem ražošanas veidiem, var pieaugt novadītā piesārņojuma daudzums gaisā Stāvoklis var nemainīties/pasliktināties; Samazināsies putekļu piesārņojums gaisā Stāvoklis uzlabosies	Gaisa kvalitāte Jēkabpils novadā kopumā ir vērtējama kā laba, lai gan regulāri gaisa kvalitātes mērījumi netiek veikti. Novada gaisa piesārņojuma avotu ietekme uz kopējo gaisa kvalitāti ir salīdzinoši neliela, īpaši ņemot vērā autotransporta intensitāti un stacionāro objektu izmešu apjomu. Ja salīdzina Jēkabpils novadu ar citām Latvijas pašvaldībām, kur tiek veiktas regulāras gaisa kvalitātes kontroles, secināms, ka novads neizjūt tik lielu piesārņojuma slodzi kā vietas ar augstāku transporta intensitāti. Laika posmā no 2021. līdz 2023. gadam katru gadu pieci Jēkabpils novada uzņēmumi un iestādes iesniedza valsts statistikas pārskatu Nr. 2 – Gaiss . To vidū ir Jēkabpils novada pašvaldība (Zasas, Dunavas un Ābeļu pagasta pārvaldes), VAS "Latvijas autoceļu uzturētāji" Ābeļu pagastā, kā arī SIA "Biomeat" Zasas pagastā. 2023.gadā sarakstu papildināja vēl divi objekti: Jēkabpils novada pašvaldība Dignājas pagastā un SIA "Slaigo" Ābeļu pagastā. Abi objekti tika reģistrēti kā C kategorijas reģistrācijas, kas nozīmē, ka to darbība nerada būtiskas izmaiņas vai negatīvu ietekmi uz vidi, ja tiek ievēroti normatīvie regulējumi un nosacījumi. Laika posmā no 2021. līdz 2024. gadam Jēkabpils novadā tika izsniegta viena B kategorijas atļauja piesārņojošo darbību veikšanai un reģistrētas 11 C kategorijas piesārņojošās darbības. Savukārt neviena A kategorijas atļauja šajā periodā netika piešķirta.

1. Tabula

Piesārņojošo darbību atļaujas un reģistrācijas (2021–2024)¹

Atļaujas/reģistrācijas izdošanas gads	A	B	C
2021	0	0	3
2022	0	0	5
2023	0	1	3
2024	0	0	3
Kopā	0	1	14

B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja tika piešķirta gaļas pārstrādes uzņēmumam, kuras darbība atbilst Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumu Nr. 1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai" :

- 1. pielikuma 8.9. punkts: notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ar jaudu 20 vai vairāk kubikmetru diennaktī, kurās attīrītie notekūdeņi tiek novadīti vidē;
- 2. pielikuma 1.1.1. punkts: sadedzināšanas iekārtas, kuru nominālā siltuma jauda ir no 0.2 līdz 5 megavatiem, izmantojot biomasu, kūdru vai gāzveida kurināmo;
- 2. pielikuma 5.6. punkts: lopkautuves, kuru kautķermeņu ražošanas jauda ir mazāka par piecām tonnām diennaktī.

C kategorijas piesārņojošās darbības ir reģistrētas astoņām dzīvnieku novietnēm, kā arī sadedzināšanas iekārtām, notekūdeņu attīrīšanas iekārtai un autoservisam.

Laika posmā no 2021. līdz 2023. gadam siltuma vai elektroenerģijas ražošanai tiek patērēta galvenokārt malka, dabasgāze un minimālos apjomos kūdra.

¹ Valsts vides dienesta publisko datu reģistri <https://registri.vvd.gov.lv/>

2. Tabula Izlietotais kurināmais siltuma vai elektroenerģijas ražošanai (2021–2023)²

Kurināmā veids	Mērvienība	2021. gads	2022. gads	2023. gads
Dabas gāze	tk.m ³ - tūkstoši kubikmetru	80,698	535,8	43,029
Malka	t - tonna	2039,7	60945	2102,96
Kūdra	t - tonna	-	-	3,9

2024./2025. gada apkures sezonā, SIA "Aknīstes Pakalpojumi" Zasas pagastā uzsāka nodrošināt siltumenerģijas apgādes pakalpojumus. Katlu mājā darbojas divi katli ar jaudu 0,45 MW un 0,6 MW, kā kurināmo izmantojot koksni (malku). Uzstādīti skaitītāji saražotās siltumenerģijas apjoma uzskaitēi.

Galvenie gaisa piesārņojuma avoti Jēkabpils novadā ir autotransports un stacionārie objekti. Novadu šķērso vairāki valsts reģionālie autoceļi, piemēram, P72 (Ilūkste-Bebrene-Birži), P74 (Šiliņi-Aknīste) un P75 (Jēkabpils-Lietuvas robeža), kas ir aprīkoti ar asfaltbetona segumu, kā arī vairāki vietējie ceļi. Transportlīdzekļu radītās emisijas ietver slāpekļa oksīdus, cietās daļiņas un oglekļa monoksīdu.

Laika posmā no 2021. līdz 2024. gadam ir veikti ceļu infrastruktūras uzlabojumi:

- Ābeļu pagastā līdz 2022. gadam tika veikti autoceļu Nr. 1-20 Kalnāres–Kalnišķas 0,00–0,420 kilometru un Nr. 1-18 Kalnāres–Dzintari 0,00–0,320 kilometru atjaunošanas darbi. Tie ietvēra divkārtu virsmas apstrādi, apauguma noņemšanu ceļa malās, grāvju tīrīšanu un rakšanu, nobrauktuvju izveidi, kā arī jaunu caurteku uzstādīšanu.

² VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats "2-Gaiss"

		<ul style="list-style-type: none"> • Aldaunes ielas atjaunošana Brodu ciemā, Ābeļu pagastā, Jēkabpils novadā tika pabeigta un nodota ekspluatācijā 2021. gada jūlijā. • Zasas pagastā tika veikta Zaļās ielas pārbūve 3,2 km garumā, posmos no Leimaņu pagasta ceļa “Skrīveri–Dodeļi” līdz valsts vietējam autoceļam “Zasa–Vandāni” un no valsts autoceļa “Zasa–Vandāni” līdz reģionālajam autoceļam “Ilūkste–Bebrene–Birži”. Tika veikta grants seguma atjaunošana ar dubulto virsmas apstrādi, jauna asfalta klāšana divās kārtās, grāvju rakšana un tīrīšana, caurteku tīrīšana, atjaunošana un izbūve, kā arī drenāžas tīklu izbūve. • Valsts vietējā autoceļa V783 Jēkabpils–Dignāja–Ilūkste posma no 20,800 līdz 26,500 kilometram un no 26,500. līdz 42,240 kilometram seguma atjaunošana un cietā seguma izbūve. <p>Šie darbi veicina putekļu samazināšanu, jo labāk apstrādāti ceļi neizraisa tādu putekļošanu kā vecie grants ceļi, tādējādi uzlabojot kopējo gaisa kvalitāti novadā.</p>
TROKSNIS, SMAKAS	Attīstoties attiecīgiem ražošanas veidiem, var pieaugt transporta plūsma un līdz ar to troksnis. Tas var negatīvi ietekmēt pieguļošajās teritorijās esošās dzīvojamās teritorijas Stāvoklis var nemainīties/pasliktināties	<p>Pašvaldības teritorijā netiek veikti regulāri trokšņa līmeņa mērījumi, tostarp no transporta avotiem. Tāpat nav pieejami publiski dati par citiem trokšņa veidiem, kas varētu ietekmēt novada iedzīvotājus. Lai gan satiksmes intensitāte un industrializācija pagastos pašlaik ir zema, iespējams, nepieciešams turpmāk identificēt potenciālās trokšņa problēmozonas.</p> <p>Smaku ietekmes jautājumā atbildība par traucējumu mazināšanu ir piesārņojošās darbības operatoram – juridiskai vai fiziskai personai, kuras darbība rada smaku traucējumus. Šo ietekmi regulē Ministru kabineta noteikumi Nr.724 “Noteikumi par piesārņojošās darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos”, kas nosaka smaku noteikšanas metodes un izplatības ierobežošanas kārtību.</p> <p>Pieaugot dzīvnieku novietņu skaitam novadā, palielinās arī potenciālais smaku izplatīšanās risks, īpaši gadījumos, kad netiek ievēroti normatīvajos aktos noteiktie vides aizsardzības pasākumi. Tas pats attiecas arī uz lopkautuvju darbību, kur nepieciešama rūpīga atbilstība vides prasībām.</p>
ŪDEŅI		
VIRSZEMES ŪDEŅU KVALITĀTE	Attīstoties attiecīgiem ražošanas veidiem, var	Jēkabpils novads ir bagāts ar ūdens resursiem, un tā teritoriju šķērso vairāki ievērojami ūdensceļi. Latvijas lielākā upe Daugava plūst gar novada ziemeļrietumu robežu, aptverot 60 km no tās tecējuma. Daugavai pievienojas vairākas tās pietekas, no kurām lielākās ir Eglaine (36 km), Ziemeļsusēja (52 km)

	<p>pieaugt novadītā piesārņojuma daudzums Daugavas upju baseinā. Stāvoklis var nemainīties/pasliktināties;</p> <p>Ūdenssaimniecības kvalitātes uzlabošana un pakalpojumu pieejamības paplašināšana var samazināt novadāmā piesārņojuma daudzumu Daugavas un nedaudz Lielupes upju baseinu apgabalā. Stāvoklis var nemainīties/uzlaboties;</p> <p>Lauksaimniecība ir viena no galvenajām ekonomiskajām nozarēm, kas ietekmē ūdens kvalitāti un bioloģisko daudzveidību. Tādējādi ūdens kvalitāte Daugavā (D476; D487) un</p>	<p>un Dviete (37 km). Novada ainavu papildina arī mazākas upes, piemēram, Radžupe (21 km), Lāčupīte (14 km) un Dzirnupīte (14 km), kas veido nozīmīgu dabas un vides sastāvdaļu. Virszemes ūdens resursi Jēkabpils novadā ietver arī ezerus, kas kopumā veido ievērojamu dabas bagātību. Novadā atrodas 16 ezeri, no kuriem lielākie ir Klaucānu ezers (21,3 ha), Priekulānu ezers (22,5 ha) un Nomavas jeb Baltais ezers (22,2 ha).</p> <p>Jēkabpils novadā ir riska ūdensobjekti, kuriem draud nesasnīgt labu virszemes ūdeņu stāvokli noteiktajā termiņā saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 418 "Noteikumi par riska ūdensobjektiem".</p> <p style="text-align: right;">3.tabula</p> <p style="text-align: center;">Riska ūdensobjekti, kuriem draud nesasnīgt labu virszemes ūdeņu stāvokli noteiktajā termiņā³</p> <table border="1" data-bbox="787 683 2020 1159"> <thead> <tr> <th data-bbox="787 683 982 841">Nosaukums</th> <th data-bbox="982 683 1207 841">Posma apraksts</th> <th data-bbox="1207 683 1648 841">Ūdensobjekta sateces baseinā esošās pilsētas un novadi (šo novadu pagasti un novadu pilsētas)</th> <th data-bbox="1648 683 2020 841">Būtiskākie riska cēloņi</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="787 841 982 959">Ziemeļsusēja</td> <td data-bbox="982 841 1207 959">No Podvāzes līdz ietekai Sakā</td> <td data-bbox="1207 841 1648 959">Ābeļu pagasts, Salas pagasts</td> <td data-bbox="1648 841 2020 959">Izkliedētais piesārņojums, hidromorfoloģiskie pārveidojumi un plūdu risks</td> </tr> <tr> <td data-bbox="787 959 982 1040">Ziemeļsusēja</td> <td data-bbox="982 959 1207 1040">No iztekas līdz Podvāzei</td> <td data-bbox="1207 959 1648 1040">Ābeļu, Dignājas, Kalna, Leimaņu, Salas, Zasas pagasts)</td> <td data-bbox="1648 959 2020 1040">Hidromorfoloģiskie pārveidojumi</td> </tr> <tr> <td data-bbox="787 1040 982 1159">Podvāze</td> <td data-bbox="982 1040 1207 1159">No iztekas līdz ietekai Ziemeļsusējā</td> <td data-bbox="1207 1040 1648 1159">Kalna, Salas, Viesītes pagasts</td> <td data-bbox="1648 1040 2020 1159">Izkliedētais piesārņojums</td> </tr> </tbody> </table>	Nosaukums	Posma apraksts	Ūdensobjekta sateces baseinā esošās pilsētas un novadi (šo novadu pagasti un novadu pilsētas)	Būtiskākie riska cēloņi	Ziemeļsusēja	No Podvāzes līdz ietekai Sakā	Ābeļu pagasts, Salas pagasts	Izkliedētais piesārņojums, hidromorfoloģiskie pārveidojumi un plūdu risks	Ziemeļsusēja	No iztekas līdz Podvāzei	Ābeļu, Dignājas, Kalna, Leimaņu, Salas, Zasas pagasts)	Hidromorfoloģiskie pārveidojumi	Podvāze	No iztekas līdz ietekai Ziemeļsusējā	Kalna, Salas, Viesītes pagasts	Izkliedētais piesārņojums
Nosaukums	Posma apraksts	Ūdensobjekta sateces baseinā esošās pilsētas un novadi (šo novadu pagasti un novadu pilsētas)	Būtiskākie riska cēloņi															
Ziemeļsusēja	No Podvāzes līdz ietekai Sakā	Ābeļu pagasts, Salas pagasts	Izkliedētais piesārņojums, hidromorfoloģiskie pārveidojumi un plūdu risks															
Ziemeļsusēja	No iztekas līdz Podvāzei	Ābeļu, Dignājas, Kalna, Leimaņu, Salas, Zasas pagasts)	Hidromorfoloģiskie pārveidojumi															
Podvāze	No iztekas līdz ietekai Ziemeļsusējā	Kalna, Salas, Viesītes pagasts	Izkliedētais piesārņojums															

³ Ministru kabineta 31.05.2011. noteikumi Nr. 418 "Noteikumi par riska ūdensobjektiem"

Dienvidsusējā (L166;L169) varētu arī neuzlaboties. Stāvoklis var nemainīties/pasliktināties	Daugava ar Saku	No Dubnas līdz Sakas salas ziemeļrietumu galējam punktam	Jēkabpils pilsēta, Ābeļu, Dignājas , Krustpils, Kūku, Salas, Sēlpils, Variešu, Vīpes, Turku pagasts	Punktveida piesārņojums un plūdu risks
	Daugava	No Laucesas līdz Dubnai	Augšdaugavas novads (Dvietes pagasts, Kalkūnes pagasts, Kalupes pagasts, Līksnas pagasts, Nīcgales pagasts, Svences pagasts, Vaboles pagasts), Daugavpils, Jēkabpils novads (Dignājas pagasts, Dunavas pagasts, Zasas pagasts), Līvānu novads (Jersikas pagasts)	Plūdu risks un citas ietekmes
	Dviete	No iztekas līdz satekai ar Ilūksti	Augšdaugavas novads (Bebrenes pagasts, Dvietes pagasts, Pilskalnes pagasts, Prodes pagasts), Jēkabpils novads (Asares pagasts, Dunavas pagasts , Rubenes pagasts)	Izklidētais piesārņojums, hidromorfoloģiskie pārveidojumi un plūdu risks
	Eglona (Eglūna)	No iztekas līdz ietekai Daugavā	Augšdaugavas novads (Dvietes pagasts), Jēkabpils novads (Asares pagasts, Dunavas pagasts , Rubenes pagasts, Zasas pagasts)	Hidromorfoloģiskie pārveidojumi un plūdu risks
	Suseja (Dienvidsusēja)	No iztekas līdz Dūņupei	Aizkraukles novads (Neretas pagasts), Augšdaugavas novads (Prodes pagasts), Jēkabpils novads (Aknīste, Aknīstes, Asares, Elkšņu, Gārsenes, Kalna, Leimaņu , Rites,	Hidromorfoloģiskie pārveidojumi

		Rubenes, Saukas, Viesītes, Zasas pagasts)
		<p>Uz Daugavas Jēkabpils novada teritorijā atrodas valsts nozīmes hidroloģisko novērojumu stacija "Jēkabpils," kuru uztur Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (LVĢMC).</p> <p>Laika posmā no 2021. līdz 2024. gadam nav veikti nekādi monitoringa darbi, kā arī nav bijušas būtiskas izmaiņas, kas varētu negatīvi ietekmēt ūdens kvalitāti.</p>
PELDVIETAS	<p>Novada upes un ūdenstilpes, īpaši Daugava tiek izmantotas makšķerēšanai, peldēšanai un atpūtai pie dabā pie ūdeņiem. Labiekārtojuma infrastruktūra ūdeņu pieejamības vietās nav pietiekami attīstīta – Daugavas krastmalā nav publiski pieejamu, iekārtotu atpūtas vietu.</p>	<p>Jēkabpils novadā nav iekļautas iekšzemes peldvietas, kas atbilst Ministru kabineta noteikumu Nr. 692 "Peldvietas izveidošanas, uzturēšanas un ūdens kvalitātes pārvaldības kārtība" prasībām.</p> <p>Laika posmā no 2021. līdz 2024. gadam nav veikti monitoringa darbi, kā arī nav veiktas izmaiņas vai uzlabojumi, kas varētu ietekmēt ūdens kvalitāti.</p>
ŪDENS-SAIMNIECĪBA	<p>Ūdenssaimniecības kvalitātes uzlabošana un pakalpojumu pieejamības paplašināšana var samazināt novadāmā piesārņojuma daudzumu Daugavas un nedaudz</p>	<p>Jēkabpils novadā laika posmā no 2021. līdz 2023. gadam vērojamas būtiskas izmaiņas ūdens lietošanas un notekūdeņu novadīšanas rādītājos. Kopējais ūdens patēriņš šajā periodā samazinājās no 46,213 tūkst. m³ 2021. gadā līdz 14,864 tūkst. m³ 2023. gadā.</p> <p>2021. gadā ūdens patēriņā dominēja komunālās un sadzīves vajadzības (41,654 tūkst. m³), savukārt ražošanas vajadzībām tika patērēti 4,559 tūkst. m³. Ūdens zudumi, kas 2021. gadā bija 2,291 tūkst. m³, līdz 2023. gadam samazinājās līdz 0,3 tūkst. m³.</p>

Lielupes upju baseinu apgabalā Stāvoklis var nemainīties/uzlaboties	4.tabula Ūdens ņemšana Jēkabpils novadā (2021-2023) ⁴						
	<i>Visi daudzumi norādīti mērvienībā tūkst.m³</i>						
Pagasts	Kopā ņemtais no dabīgajiem ūdens avotiem	Kopā	Vietu skaits	T.sk. izmērīts	Virszemes	Pazemes	Lietus ūdeņi
2021							
Dignājas pagasts	4,92	4,92	1	4,92	0	4,92	0,00
Dunavas pagasts	4,77	4,77	1	4,77	0	4,77	0,00
Kalna pagasts	4,56	4,56	2	0	0	4,56	0,00
Leimaņu pagasts	3,12	3,12	1	3,12	0	3,12	0,00
Rubenes pagasts	8,57	8,57	3	8,57	0	8,57	0,00
Zasas pagasts	16,16	13,96	2	13,96	0	13,96	2,20
Ābeļu pagasts	8,61	8,61	1	8,61	0	8,61	0,00
2022							
Dignājas pagasts	0	0	0	0	0	0	0,00

⁴ VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats kopsavilkums- Ūdens ņemšana

		Dunavas pagasts	0	0	0	0	0	0	0,00
		Kalna pagasts	0	0	0	0	0	0	0,00
		Leimaņu pagasts	0	0	0	0	0	0	0,00
		Rubenes pagasts	0	0	0	0	0	0	0,00
		Zasas pagasts	17,98	15,88	2,00	15,88	0	15,88	2,10
		Ābeļu pagasts	5,74	5,74	1,00	5,74	0	5,74	0,00
		2023							
		Dignājas pagasts	0	0	0	0	0	0	0,00
		Dunavas pagasts	0	0	0	0	0	0	0,00
		Kalna pagasts	0	0	0	0	0	0	0,00
		Leimaņu pagasts	0	0	0	0	0	0	0,00
		Rubenes pagasts	0	0	0	0	0	0	0,00
		Zasas pagasts	16,96	15,16	3,00	15,16	0	15,16	1,80
		Ābeļu pagasts	0	0	1	0	0	0	0,00

5.tabula
 Ūdens lietošana Jēkabpils novadā (2021-2023)⁵

Visi daudzumi norādīti mērvienībā tūkst.m³

Pagasts	Kopā	T.sk. ražošanas vajadzībām	T.sk. komun.,sadzīves vajadzībām	Atgriezeniskās sistēmās	Ūdens zudumi
2021					
Dignājas pagasts	3,591	0	3,591	0	1,325
Dunavas pagasts	4,77	0	4,77	0	0
Kalna pagasts	4,559	4,559	0	0	0
Leimaņu pagasts	3,118	0	3,118	0	0
Rubenes pagasts	8	0	8	0	0,57
Zasas pagasts	13,576	0	13,576	0	0,386
Ābeļu pagasts	8,599	0	8,599	0	0,01
2022					
Zasas pagasts	15,483	0	15,483	0	0,4

⁵ VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats kopsavilkums- Ūdens lietošana

Ābeļu pagasts	5,741	0	5,741	0	0
2023					
Zasas pagasts	14,864	0,16	14,704	0	0,3
Ābeļu pagasts	0	0	0	0	0

Novadīto notekūdeņu apjoms pakāpeniski pieauga — no 36,094 tūkst. m³ 2021. gadā līdz 38,036 tūkst. m³ 2023. gadā, un visu trīs gadu laikā pilnībā tika nodrošināta to attīrīšana atbilstoši normatīvajām prasībām. Notekūdeņu novadīšanā dominēja Zasas pagasts, kur 2023. gadā tika novadīti 14,758 tūkst. m³ jeb aptuveni 39% no kopējā apjoma.

6.tabula

Ūdens novadīšana Jēkabpils novadā (2021-2023)⁶

Visi daudzumi norādīti mērvienībā tūkst.m³

Pagasts	Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Kopā novadītie notekūdeņi	T.sk ar att. norm. tīri
2021			
Dignājas pagasts	1	3,591	3,591
Dunavas pagasts	1	4,6	4,6
Kalna pagasts	2	3,591	3,591
Leimaņu pagasts	1	3,118	3,118
Rubenes pagasts	2	6,072	6,072

⁶ VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats kopsavilkums- Ūdens novadīšana

			Zasas pagasts	1	15,122	15,122
			2022			
			Dignājas pagasts	1	3,618	3,618
			Dunavas pagasts	1	3,75	3,75
			Kalna pagasts	2	4,911	4,911
			Leimaņu pagasts	1	2,552	2,552
			Rubenes pagasts	2	6,038	6,038
			Zasas pagasts	1	16,1	16,1
			2023			
			Dignājas pagasts	2	5,272	5,272
			Dunavas pagasts	1	3,593	3,593
			Kalna pagasts	2	5,408	5,408
			Leimaņu pagasts	1	3,455	3,455
			Rubenes pagasts	2	5,55	5,55
			Zasas pagasts	2	14,758	14,758
		Kalna pagasta Vidsalā vecās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ir demontētas, un to vietā uzstādīta jauna, slēgtā tipa bioloģiskā attīrīšanas iekārta ar jaudu, kas paredzēta mazāk nekā piecu kubikmetru notekūdeņu apstrādei diennaktī. Turklāt tiek plānota arī Mežgales notekūdeņu attīrīšanas iekārtu rekonstrukcija Leimaņu pagastā un Vandānu ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtu rekonstrukcija.				
PLŪDU RISKS	Applūstošo teritoriju platība Jēkabpils novada teritorijā kopā ir ~1744 ha. Plūda risku teritoriju kopējā platība ~1110 ha.	Novadā pastāv samērā liels plūdu risks, ir lielas applūstošās un plūdu riska teritorijas. Visvairāk plūdu apdraudētās teritorijas atrodas Dunavas pagastā, mazāk Ābeļu un Dignājas pagastos. Pavasara plūdi, kas notika 2023. gada martā un aprīlī, skāra Daugavas no Daugavpils līdz Līvāniem nacionālas nozīmes plūdu riska teritoriju, tostarp Jēkabpils novada Dunavas pagastu. Puntoukas upītei (Daugavas kreisā krasta pieteka) pārplūstot, applūda pašvaldības ceļi pie Ružiem, kā arī 14 māju piebraukšanas ceļi un pieguļošās lauku teritorijas. Kaut arī mājas netika tieši skartas vai applūdušas, lielākie postījumi tika nodarīti labības sējumiem.				

		<p>Saskaņā ar tuvākās novērojumu stacijas “Jersika” datiem, 2023. gada 10. aprīlī tika reģistrēts otrs augstākais ūdens līmenis kopš 2013. gada, sasniedzot 89,15 m, kas pārsniedza maksimālo 20% varbūtības ūdens līmeni.</p> <p>Jēkabpils novada pašvaldība sniedza tehnisko palīdzību tām saimniecībām, kuru mājām bija applūduši piebraukšanas ceļi, kā arī nodrošināja 14 pārtikas pakas māju iemītniekiem.⁷</p>
DABA		
ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS	<p>Īpaši aizsargājamo dabas objektu teritorijās un tiešā to tuvumā netiek plānota apbūves u.c. aktīvas saimnieciskās darbības attīstība, kas varētu ietekmēt īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas vērtību saglabāšanu. Stāvoklis nemainīsies;</p> <p>Izstrādāti īpaši aizsargājamo dabas teritoriju – dabas liegumu apsaimniekošanas plāni, skaits Stāvoklis uzlabosies;</p>	<p>Jēkabpils novadā atrodas desmit īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kas ietver deviņus dabas liegumus un vienu dabas parku. Visas šīs teritorijas ir iekļautas Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo teritoriju tīklā NATURA 2000, kas apliecina to nozīmīgumu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas kopumā aizņem 7148 hektārus, kas veido aptuveni 7,9% no visa novada zemes platības.</p> <p>Dabas parks “Dvietes paliene” (Rubenes pagasts) - Teritorijas aizsardzība un izmantošana tiek noteikta Ministru kabineta noteikumos Nr. 83 “Noteikumi par dabas parkiem” un Ministru kabineta noteikumos Nr. 274 “Dabas parka “Dvietes paliene” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. Ir izstrādāts Dabas aizsardzības plāns 2020.–2032. gadam.</p> <p>2023. gadā Dabas aizsardzības pārvalde (DAP) uzsāka atļauju izsniegšanu laivu īres pakalpojuma sniedzējiem un pasākumu organizētājiem laivu braucieniem dabas parkā “Dvietes paliene” applūstošajās teritorijās, kad sākas atbūda jeb raksturīgās ūdens līmeņa svārstības. Atļaujas var saņemt pakalpojumu sniedzēji, kas organizē pasākumus ar vairāk nekā 50 dalībniekiem. Maršruti atļauti tikai ar gidu, lai saglabātu mieru un neaizskartu putnu dzīves vidi. Laivošanas laikā jāievēro klusums, aizliegts izmantot bezpilota lidaparātus un motorizēto ūdenstransportu.</p> <p>Dabas liegums “Kaušņu purvs” (Kalna pagasts) - Aizsardzības un izmantošanas kārtību regulē Ministru kabineta noteikumi Nr. 674 “Noteikumi par dabas liegumiem” un Ministru kabineta noteikumi Nr. 264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. Tomēr individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kā arī dabas aizsardzības plāns nav izstrādāti.</p>

⁷ Sākotnējā plūdu riska novērtējuma ziņojums 2025.–2030. gadam. Rīga, 2024.

	<p>Bioloģiskā daudzveidība Stāvoklis var nemainīties/pasliktināties</p>	<p>Dabas liegums “Klaucānu un Priekulānu ezeri” (Kalna pagasts) - Aizsardzības un izmantošanas kārtību regulē Ministru kabineta noteikumi Nr. 674 “Noteikumi par dabas liegumiem” un Ministru kabineta noteikumi Nr. 264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. Tomēr individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi nav izstrādāti, un Dabas aizsardzības plāns ir izstrādāts tikai laikposmam no 2006. līdz 2013. gadam.</p> <p>2023. gada jūlijā Daugavpils Universitāte uzsāka īstenot Latvijas vides aizsardzības fonda projektu Nr. 1-08/47/2023 “Dabas lieguma “Klaucānu un Priekulānu ezeri” dabas aizsardzības plāna aktualizēšana”. Projekta ietvaros tiks nodrošināta dabas liegumā sastopamo dabas vērtību inventarizācija, veikta dabas aizsardzības plāna aktualizācija, sagatavoti priekšlikumi individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem, kā arī funkcionālajam zonējumam. Aktualizētais plāns tiks saskaņots Dabas aizsardzības pārvaldē un iesniegts Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) apstiprināšanai līdz 2025. gada jūnijam.</p> <p>Dabas liegums “Nomavas purvs” (Kalna pagasts) - Aizsardzības un izmantošanas kārtību regulē Ministru kabineta noteikumi Nr. 674 “Noteikumi par dabas liegumiem” un Ministru kabineta noteikumi Nr. 264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. Tomēr individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi nav izstrādāti. Dabas aizsardzības plāns Dabas liegums “Nomavas purvs” ir pagarināts līdz 2026. gada 31. decembrim ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) rīkojumu Nr. 1-2/116, pieņemtu 2022. gada 18. jūlijā.</p> <p>Dabas liegums “Saltais purvs” (Kalna un Leimaņu pagasti) - Aizsardzības un izmantošanas kārtību regulē Ministru kabineta noteikumi Nr. 674 “Noteikumi par dabas liegumiem” un Ministru kabineta noteikumi Nr. 264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. Tomēr individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kā arī dabas aizsardzības plāns nav izstrādāti.</p>
--	--	--

	<p>Dabas liegums “Spulģu purvs” (Kalna pagasts) - Aizsardzības un izmantošanas kārtību regulē Ministru kabineta noteikumi Nr. 674 “Noteikumi par dabas liegumiem” un Ministru kabineta noteikumi Nr. 264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. Tomēr individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kā arī dabas aizsardzības plāns nav izstrādāti.</p> <p>Dabas liegums “Tīreļu purvs” (Rubenes un Zasas pagasti) - Aizsardzības un izmantošanas kārtību regulē Ministru kabineta noteikumi Nr. 674 “Noteikumi par dabas liegumiem” un Ministru kabineta noteikumi Nr. 264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. Tomēr individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kā arī dabas aizsardzības plāns nav izstrādāti.</p> <p>Dabas liegums “Ābeļi” (Ābeļu, Dignājas un Leimaņu pagasti) - Aizsardzība un izmantošana tiek noteikta, ievērojot Ministru kabineta noteikumus Nr. 674 “Noteikumi par dabas liegumiem” un Ministru kabineta noteikumus Nr. 369 “Dabas lieguma 'Ābeļi' individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. Dabas aizsardzības plāns šai teritorijai tika izstrādāts periodam no 2006. līdz 2016. gadam.</p> <p>Dabas liegums “Dimantu mežs” (Kalna pagasts) - aizsardzības un izmantošanas kārtību regulē Ministru kabineta noteikumi Nr. 674 “Noteikumi par dabas liegumiem” un Ministru kabineta noteikumi Nr. 264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. Tomēr individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kā arī dabas aizsardzības plāns nav izstrādāti.</p> <p>Dabas liegums “Eglone” (Dunavas pagasts) - Dabas lieguma “Eglone” aizsardzība un izmantošana tiek noteikta, ievērojot Ministru kabineta noteikumus Nr. 674 “Noteikumi par dabas liegumiem” un Ministru kabineta noteikumus Nr. 652, kas attiecas uz dabas lieguma “Eglone” individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem. Dabas aizsardzības plāns šai teritorijai ir izstrādāts laika periodam no 2013. gada līdz 2025. gadam. Šajā dabas liegumā ir izveidota izziņas taka, kas iekļauj bioloģiski vērtīgus kokus un dzīvotnes.</p>
--	---

<p>PUBLISKĀS ĀRTELPAS TERITORIJAS</p>	<p>Īpaši veidotas un labiekārtotas publiski pieejamas teritorijas daudzveidīgas iedzīvotāju aktīvās un pasīvās atpūtas iespēju nodrošināšanai, tai skaitā ar tūrisma un atpūtas industriju saistītiem uzņēmumiem, var atstāt gan pozitīvu, gan arī negatīvu (ūdens piesārņojums, atkritumi) ietekmi uz vidi.</p> <p>Stāvoklis var uzlaboties/pasliktināties</p>	<p>Novadā ir labiekārtoti septiņi parki un takas, kurus var izmantot mierīgai atpūtai, aktīvai atpūtai, izziņai, dabas vērošanai un baudīšanai: Zasas muižas parks – parks atrodas Zasas ciemā, Zasas pagastā, parka platība – 23 ha, cauri parkam plūst Zasas upe; Rubenes dabas parks – parks atrodas Rubeņu ciemā, Rubenes pagastā; Aleksandra Grīna parks – atrodas Kalna pagastā; Latvju zīmju parks – Leimaņos iekopts parks ar vietējo amatnieku no koka izgatavotām senajām latvju zīmēm; Dignājas parks – atrodas Dignājas pagastā, pie Dignājas pamatskolas; Jāņa Akuratera daiļrades taka Ābeļu pagasta, Brodos un izziņas taka dabas liegumā “Eglone” teritorijā.</p> <p>2021.gadā tika izstrādātas vadlīnijas Zasas muižas parka ainavu attīstībai un apsaimniekošanai.</p> <p>Pašvaldība katru gadu realizē projektus publiskās ārtelpas labiekārtošanā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekts “Sporta infrastruktūras dažādošana Jēkabpils novadā” (Nr. 21-05-AL24-A019.2202-000004), kas tiek īstenots ar Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) atbalstu, ietvēra daudzfunkcionāla āra vingrošanas kompleksa uzstādīšanu Zasas pagasta sporta stadionā, kas ietver “slīpās trepes”, stiepšanās stieņus, multifunkcionālo elementu mugurai, vēdera muskuļu vingrošanas elementu un roku vingrošanas elementus, tādējādi veicinot veselīgas dzīvesvides attīstību un nodrošinot pieejamu sporta infrastruktūru novada iedzīvotājiem. Īstenošanas laiks: 2021. gada 1. jūnijs līdz 2022. gada 30. jūnijs. • Projekts “Viedās tehnoloģijas drošas vides veicināšanai Jēkabpils novada Dunavas pagastā” (Nr. 21-05-AL24-A019.2201-000004), kas tika īstenots ar Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) atbalstu, ietver hibrīdgaismas laternas uzstādīšanu, kas darbojas, izmantojot atjaunojamus energoresursus – saules un vēja enerģiju, kā arī nojumes un soliņa uzstādīšanu pašvaldības līdzekļiem. Projekts tika īstenots no 2021. gada 1. maija līdz 2022. gada 30. jūnijam. • Projekts “Skatu platformas izveide Rubenes pagastā Jēkabpils novadā” (Nr. 22-05-AL24-A019.2201-000005), īstenots ar Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) atbalstu, ietver skatu platformas izbūvi Rubenes pagastā, Kaldabruņas ciematā, tādējādi sakārtojot līdz šim neapgūtu pašvaldības teritoriju un veicinot tūrisma infrastruktūras pilnveidošanu. Projekta mērķis ir izveidot jaunu tūrisma objektu, uzlabot publisko ārtelpu un
--	--	---

		<p>nodrošināt drošu vidi novada iedzīvotājiem un viesiem, kā arī veicināt drošu tūrisma pakalpojumu attīstību Sēlijas teritorijā. Īstenošanas laiks: 2022. gada jūnijs – 2023. gada jūlijs.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zasas muižas parkā no 2023. līdz 2024. gadam tika veikti labiekārtošanas darbi “Zasas muižas parka labiekārtošana”. Šo darbu laikā tika izveidotas koka taciņas, tiltiņi un jauns vides objekts “Laimes arka”. Plānots, ka nākotnē arka tiks apaudzēta ar vītenhortenzijām, kas ziedēs baltos ziedos. Tāpat tika veikti apstādījumu darbi, stādot vairāk nekā 350 kokus un košumkrūmus, kā arī 1500 sīpolpuķes, kas ziedēs pavasarī. • 2023. gadā tika izsludināts projekts “Ielu apgaismojuma ierīkošana Dignājas pagastā, Vandānu ciematā, Jēkabpils novadā”.
ZEME, ZEMES DZĪLES		
PIESĀRNOTĀS VIETAS	<p>Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā ir iekļauti objekti, kuros saimnieciskā darbība ir bijusi saistīta ar iespējamu vides piesārņojumu, taču vietas izpēte parasti nav veikta un līdz ar to nav precīzas informācijas par piesārņojuma klātbūtni, tā veidu, apjomu un izplatību. Izplatītāko iespējamo piesārņojošo vielu grupu veido naftas produkti, sadzīves ķīmijas produkti un pesticīdi vai sadalīšanās blakus</p>	<p>Saskaņā ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra (LVĢMC) datiem, Jēkabpils novadā nav reģistrētas piesārņotas vietas, taču tiek identificētas 21 potenciāli piesārņotas vietas. Laika posmā no 2021. līdz 2023. gadam “Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu sarakstā” Jēkabpils novadā nav notikušas izmaiņas piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu skaitā.</p> <p>Saskaņā ar jaunā Jēkabpils novada teritorijas plānojuma paskaidrojuma raksta pielikumiem, lielu daļu no potenciāli piesārņotajām vietām ir ierosināts izņemt no saraksta, jo ir pagājis 30 gadu periods.</p>

	<p>produkti un citas ķīmiskas vielas. Pirms jaunas būvniecības uzsākšanas potenciāli piesārņotās vietās ir veicama izpēte un piesārņojuma analīze. Sanācijas nepieciešamība novērtējama atbilstoši normatīvo aktu prasībām.</p>															
<p>ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA</p>	<p>Ierīkoti dalītas atkritumu savākšanas punkti/laukumi (skaits) Stāvoklis uzlabosies</p> <p>Pārstrādei nodoto atkritumu daļa attiecībā pret radīto sadzīves atkritumu daudzumu (%) Stāvoklis uzlabosies</p>	<p>SIA "Vidusdaugavas SPAAO" nodrošina atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus visā Jēkabpils novada teritorijā. Jēkabpils novadā ir izveidoti 17 sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti, kas nodrošina iespēju efektīvi šķirot un utilizēt dažāda veida atkritumus.</p> <p style="text-align: right;">7.tabula Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti⁸</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Sadzīves atkritumu dalītas savākšanas punktu atrašanās vieta Jēkabpils novada teritorijā</th> <th colspan="4">Konteineri atkritumu dalītai vākšanai</th> </tr> <tr> <th>Papīrs un kartons Izlietotais papīra un kartona iepakojums</th> <th>Izlietotais plastmasas iepakojums</th> <th>Izlietotais stikla iepakojums</th> <th>Metāla iepakojums</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Aldaunes iela 3, Brodi, Ābeļu pag., Jēkabpils nov.</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table>	Sadzīves atkritumu dalītas savākšanas punktu atrašanās vieta Jēkabpils novada teritorijā	Konteineri atkritumu dalītai vākšanai				Papīrs un kartons Izlietotais papīra un kartona iepakojums	Izlietotais plastmasas iepakojums	Izlietotais stikla iepakojums	Metāla iepakojums	Aldaunes iela 3, Brodi, Ābeļu pag., Jēkabpils nov.	X	X	X	X
Sadzīves atkritumu dalītas savākšanas punktu atrašanās vieta Jēkabpils novada teritorijā	Konteineri atkritumu dalītai vākšanai															
	Papīrs un kartons Izlietotais papīra un kartona iepakojums	Izlietotais plastmasas iepakojums	Izlietotais stikla iepakojums	Metāla iepakojums												
Aldaunes iela 3, Brodi, Ābeļu pag., Jēkabpils nov.	X	X	X	X												

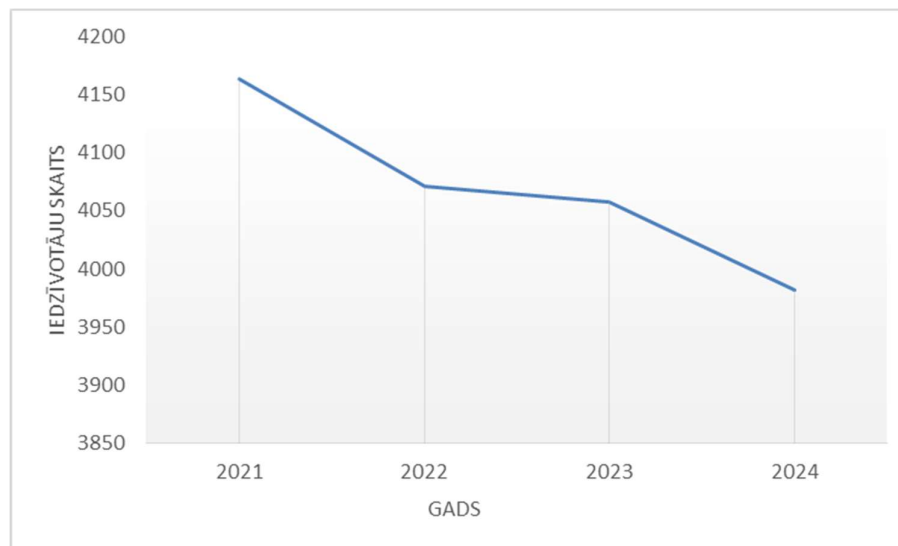
⁸ SIA "Vidusdaugavas SPAAO" Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti

		Ābeļu pamatskola, Ābeļu pagasts, Jēkabpils nov.	X	X		X
		“Dunavas garāžas”, Dunava, Dunavas pag., Jēkabpils nov.	X	X	X	X
		“Alkšņi”, Sudrabkalns, Dunavas pag., Jēkabpils nov.	X	X	X	X
		“Tadenavas muzejs”, Dunavas pag., Jēkabpils nov.	X	X		X
		“Dālijas”, Mežgale, Leimaņu pag., Jēkabpils nov.	X	X	X	X
		Leimaņu tautas nams, Leimaņi, Leimaņu pag., Jēkabpils nov.			X	
		“Atvari”, Vidsala, Kalna pag., Jēkabpils nov.	X	X	X	X
		“Akoti”, Dubulti, Kalna pag., Jēkabpils nov.	X	X	X	X
		Rubeņu stadions, Rubeņi, Rubenes pag., Jēkabpils nov.	X	X	X	X
		Kaldabruņas skola, Rubenes pag., Jēkabpils nov.	X	X	X	X

			Slates pamatskola, Slate, Rubenes pag., Jēkabpils nov	X	X	X	X
			Sila iela 4 (Katlu māja), Zasa, Zasas pag., Jēkabpils nov.	X	X	X	X
			“Skolas internāts”, Zasa, Zasas pag., Jēkabpils nov.	X	X		X
			“Liepas”, Liepas, Zasas pag., Jēkabpils nov.	X	X	X	X
			Sprīdītis”, Vandāni, Dignājas pag., Jēkabpils nov	X	X	X	X
			“Dignājas skola”, Dignājas pag., Jēkabpils nov.	X	X	X	X
			2023. gadā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas izmaksas palielinājās, ko ietekmēja dabas resursu nodokļa pieaugums. Tas motivē iedzīvotājus aktīvāk šķirot atkritumus, lai samazinātu kopējās izvešanas izmaksas. Informācija par šķirošanas iespējām un saistītajām priekšrocībām tiek aktīvi izplatīta, lai veicinātu dabas resursu saudzīgu izmantošanu.				
INVAZĪVO AUGU TERITORIJAS			Ministru kabineta 30.06.2008. noteikumi Nr. 468 “Invazīvo augu sugu saraksts” ietver tikai vienu sugu – Sosnovska latvāni (<i>Heracleum sosnowskyi</i>). Kritēriji sugas iekļaušanai šajā sarakstā ir šādi: suga samazina bioloģisko daudzveidību, rada ekonomiskus zaudējumus, kaitē cilvēka veselībai un pasliktina rekreācijas resursu kvalitāti. Tomēr Jēkabpils novadā bioloģisko daudzveidību ievērojami ietekmē arī Kanādas zeltgalvīte (<i>Solidago canadensis</i>), kas līdzīgi rada negatīvu ietekmi uz vietējām ekosistēmām, konkurējot ar vietējām sugām un veicinot biotopu vienvēidību.				

		2023. gada 26. septembra Jēkabpils novada domes sēdē tika apstiprināts Sosnovska latvāņa izplatības ierobežošanas pasākumu plāns Jēkabpils novadā 2025.-2029. gadam . Šis plāns ir vērsts uz auga izplatības ierobežošanas koordinēšanu, un tā mērķis ir noteikt pasākumus, kā samazināt Sosnovska latvāņa invāziju. Plāns ietver informāciju par latvāņiem invadētajām teritorijām, un pasākumu veikšana ir atbildīga par zemes īpašniekiem vai tiesiskajiem valdītājiem.																								
ZEMES DZĪLES JEB DERĪGO IZRAKTEŅU IEGUVES TERITORIJAS	Derīgo izrakteņu ieguves vietās vides stāvoklis noteikti mainīsies, tā būtiskumu jāvērtē pirms praktiskās ieguves. Samazināsies derīgo izrakteņu apjomi. Stāvoklis var pasliktināties	Jēkabpils novadā iegūtie derīgie izrakteņi, piemēram, smiltis un smilts-grants, tiek izmantoti dažādiem būvniecības un infrastruktūras projektiem, tostarp ceļu būvē, to remontā un uzturēšanā. Lai sekmētu novada ceļu infrastruktūras attīstību, ir svarīgi, lai smiltis un smilts-grants būtu pieejami, jo tie nodrošina nepieciešamos materiālus remontdarbiem un pārbūvei. Šie zemes dziļu resursi Jēkabpils novadā ir pietiekamā daudzumā, lai atbalstītu šos projektus.																								
SOCIĀLEKONOMISKIE FAKTORI																										
IEDZĪVOTĀJU SKAITA IZMAIŅAS		Salīdzinot iedzīvotāju skaita izmaiņas Jēkabpils novadā no 2021. līdz 2024. gadam, novērojama pakāpeniska iedzīvotāju skaita samazināšanās tendence. 8.tabula Iedzīvotāju skaits un tā izmaiņas novadā ⁹																								
		<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Iedzīvotāju skaits gada sākumā</th> <th>Gada vidējais iedzīvotāju skaits</th> <th>Iedzīvotāju dabiskais pieaugums</th> <th>Migrācijas saldo</th> <th>Iedzīvotāju skaita izmaiņas - pavisam</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2020</td> <td>4 234</td> <td>4 199</td> <td>-34</td> <td>-36</td> <td>-70</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>4 164</td> <td>4 117</td> <td>-77</td> <td>-16</td> <td>-93</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>4 071</td> <td>...</td> <td>...</td> <td>...</td> <td>...</td> </tr> </tbody> </table>		Iedzīvotāju skaits gada sākumā	Gada vidējais iedzīvotāju skaits	Iedzīvotāju dabiskais pieaugums	Migrācijas saldo	Iedzīvotāju skaita izmaiņas - pavisam	2020	4 234	4 199	-34	-36	-70	2021	4 164	4 117	-77	-16	-93	2022	4 071	...	...	...	...
	Iedzīvotāju skaits gada sākumā	Gada vidējais iedzīvotāju skaits	Iedzīvotāju dabiskais pieaugums	Migrācijas saldo	Iedzīvotāju skaita izmaiņas - pavisam																					
2020	4 234	4 199	-34	-36	-70																					
2021	4 164	4 117	-77	-16	-93																					
2022	4 071	...	...	...	...																					

⁹ Centrālā statistikas pārvalde

1. Att. Iedzīvotāju skaits un tā izmaiņas novadā

Izvērtējot datus par pagastiem, ievērojams samazinājums novērojams Dunavas pagastā, kur iedzīvotāju skaits no 527 personām 2021. gadā saruka līdz 468 personām 2024. gadā, kas ir vairāk nekā 10% kritums četru gadu laikā. Arī Rubenes un Zasas pagastos iedzīvotāju skaits ir būtiski sarucis. Rubenes pagastā iedzīvotāju skaits samazinājās no 819 personām 2021. gadā līdz 745 personām 2024. gadā, savukārt Zasas pagastā – no 737 līdz 690 iedzīvotājiem.

Vienlaikus Kalna un Ābeļu pagasti uzrādījuši pozitīvākas tendences. Kalna pagastā iedzīvotāju skaits nedaudz pieaudzis no 477 cilvēkiem 2021. gadā līdz 489 cilvēkiem 2024. gadā, bet Ābeļu pagastā tas ir audzis vēl straujāk – no 820 cilvēkiem 2021. gadā līdz 850 cilvēkiem 2024. gadā.

		9.tabula Faktiskais iedzīvotāju skaits novada pagastos gada sākumā ¹⁰				
		Pagasts	2021	2022	2023	2024
		Ābeļu pagasts	820	806	844	850
		Dignājas pagasts	408	381	384	375
		Dunavas pagasts	527	512	505	468
		Kalna pagasts	477	481	488	489
		Leimaņu pagasts	376	371	355	365
		Rubenes pagasts	819	787	772	745
		Zasas pagasts	737	733	710	690
APDZĪVOJUMA STRUKTŪRAS ATTĪSTĪBAS VIDES INDIKATORI		No 2021. gada 1. jūlija Jēkabpils novads vairs nepastāv kā atsevišķs novads, bet apvienots ar citiem novadiem (Krustpils, Viesītes, Salas, Aknīstes) un Jēkabpils pilsētu, un izveidots jauns Jēkabpils novads. Likumdošana nosaka, ka līdz 2025. gadam jaunizveidotajiem novadiem jāizstrādā jauns, kopējs teritorijas plānojums. Līdz ar to iespējams atkal var tikt pārskatīta apdzīvojuma struktūra, ņemot vērā ar aktuālākos grozījumus Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā, kur apdzīvotās vietas tiek iedalītas – pilsētas, ciemi, mazciemi un viensētas.				
PASĀKUMI TERITORIJAS		Laika posmā no 2021. līdz 2024. gadam Jēkabpils novadā ir veikti vairāki attīstības plānošanas dokumentu atjaunošanas un izstrādes darbi. Piemēram, ir uzsākta Jēkabpils novada teritorijas				

¹⁰ Centrālā statistikas pārvalde

ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANĀ		plānojuma izstrāde, kurai jau ir notikusi pirmā publiskā apspriešana, dodot iedzīvotājiem un uzņēmējiem iespēju iesniegt priekšlikumus novada attīstībai. Tāpat ir izstrādāta Jēkabpils novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2021.–2035. gadam un Attīstības programma 2021.–2027. gadam. Abi šie būtiskie dokumenti, kas noteiks novada attīstības virzienus līdz 2035. gadam, jau ir stājušies spēkā.
BŪVNICĪBAS AKTIVITĀTE NOVADĀ		<p>Akti par būvju pieņemšanu ekspluatācijā 2022. gadā:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 – Kalna pagastā 2 – Dignājas pagastā 7 – Ābeļu pagastā 1 – Leimaņu pagastā 1 – Dunavas pagastā 4 – Zasas pagastā 1 – Rubenes pagastā <p>2022. gadā izsniegtās būvatļaujas:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 – Leimaņu pagastā 4 – Ābeļu pagastā 3 – Dignājas pagastā 1 – Zasas pagastā 1 – Dunavas pagastā <p>2023. gadā izsniegtās būvatļaujas:</p> <ul style="list-style-type: none"> 15 – Ābeļu pagastā 3 – Dunavas pagastā 1 – Dignājas pagastā 1 – Kalna pagastā
EKONOMISKIE FAKTORI		
TAUTSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBA		Jēkabpils novada teritorijas (līdz 01.07.2021.) kopplatība bija 90417 ha, ko veido zemes lietojuma veidi - lauksaimniecībā izmantojamā zeme – 32569 ha (36%), t.sk. aramzeme - 24392 ha, augļu dārzs - 238 ha, pļava - 4297 ha, ganības - 3642 ha; mežs – 45663 ha (50,5%); krūmājs – 1438 ha; purvs – 3424 ha;

ūdens objektu zeme – 3069 ha, t.sk. zeme zem ūdeņiem – 3021 ha un zeme zem zivju dīķiem – 48 ha; zeme zem ēkām un pagalmiem – 889 ha; zeme zem ceļiem – 1708 ha un pārējās zemes – 1657 ha.¹¹

10.tabula

Meža zemes platību sadalījums pa zemes kategorijām, ha¹²

Pagasts	Piederība	Meža zeme	Mežs	Mež- audzes	Purvi	Lauces	Pārplūstošie klajumi	ceļi	grāvji	Pārējās meža zemes
Ābeļu pagasts	Valsts meži	5174	4237	4070	729	29	29	74	74	2
	Pārējie meži	1920	1825	1733	22	45	8	2	16	1
Dignājas pagasts	Valsts meži	3538	3007	2839	441	10	0	40	40	0
	Pārējie meži	1149	1109	995	1	13	12	0	14	0
Dunavas pagasts	Valsts meži	4835	4504	4328	0	68	5	63	195	0
	Pārējie meži	2174	2109	1973	2	29	8	1	24	2
Kalna pagasts	Valsts meži	8665	7494	7105	775	83	30	106	165	12
	Pārējie meži	3307	3177	2984	14	59	20	4	23	11

¹¹ Valsts zemes dienests, Zemes sadalījums zemes lietošanas veidos, dati uz 01.01.2021.

¹² Valsts meža dienests, Meža statistika CD, dati uz 01.01.2021.

		Leimaņu pagasts	Valsts meži	2085	1984	1910	38	6	3	28	26	0
			Pārējie meži	3737	3595	3433	57	33	19	1	31	2
		Rubenes pagasts	Valsts meži	5141	4738	4468	30	87	14	82	178	13
			Pārējie meži	4293	4147	3893	26	54	23	1	36	7
		Zasas pagasts	Valsts meži	3324	2153	2082	969	69	27	29	77	0
			Pārējie meži	2149	2051	1942	18	44	12	1	22	2
TŪRISMA UN ATPŪTAS IESTĀŽU SKAITS		<p>Muzeji, kolekcijas un apskates vietas Jēkabpils novadā piedāvā daudzveidīgas iespējas iepazīt reģiona vēsturi, kultūru un dabu. Tās ietver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Raiņa muzejs "Tadenava" (Ābeļu pagasts) – piedāvā ekspozīciju par dzejnieka Raiņa bērnības un dzīves gaitām • Muzejistaba "Laipa" (Dignājas pagasts) – veltīta vietējās vēstures un kultūras mantojuma saglabāšanai • Raiņa dzimtā vieta "Tadenava" (Dunavas pagasts) – kultūrvēsturiski nozīmīga vieta, kas saistīta ar izcilā dzejnieka bērnību • Privātkolekcija "Padomju laika sadzīves lietu kolekcija" (Leimaņu pagasts) – kolekcija, kas piedāvā ieskatu padomju laikmeta ikdienas priekšmetos un kultūrā • Amatu māja "Rūķīši" (Leimaņu pagasts) – vieta, kur izzināt tradicionālās amatniecības prasmes • Pļavas muzejs Kaldabruņā (Rubenes pagasts) – veltīts pļavu un dabas daudzveidības izpētei • Slates novadpētniecības ekspozīcija "Uz neseno pagātņi atskatoties" (Rubenes pagasts) – izstāde, kas atspoguļo vietējo vēsturi un tradīcijas 										

		<ul style="list-style-type: none"> • Amatniecības centrs “Rūme” (Zasas pagasts) – piedāvā ieskatu vietējā amatniecībā un tradīcijās • Sēļu lauku sēta “Gulbji” (Rubenes pagasts) – izstāde, kas atklāj Sēlijas lauku dzīvesveidu • Jēkabpils novada Sēlijas Prasmju muzejs (Zasas pagasts) – muzejs, kurā iespējams iepazīt Sēlijas amatniecības un kultūras vēsturi • Pilskalni: Dignājas, Kaldabruņas, Kaupres pilskalni – senas aizsardzības vietas un arheoloģiskas vērtības • Dabas parki un takas: <ul style="list-style-type: none"> • Zasas muižas parks • Rubenes dabas parks • Aleksandra Grīna parks • Latvju zīmju parks • Dignājas parks • Jāņa Akuratera daiļrades taka • Izziņas taka dabas liegumā “Eglone” • Daugavas plostniekiem veltīta piemiņas vieta – atgādina par plostnieku dzīves nozīmi reģionā. • Aktīvā atpūta: <ul style="list-style-type: none"> • Tenisa korti “Noras” (Ābeļu pagastā) – sporta iespējas • NYX & Iris zirgu stalli (Zasas pagastā) – zirgu izjādes un citi aktivitātes • Zasas dzirnavas (Zasas pagastā) – tūrisma un atpūtas vieta • Zirgu stallis “Ūsiņš” (Ābeļu pagastā) – izjādes un zirgu saimniecība
--	--	--

SECINĀJUMI (ANALĪTISKS PAPLAŠINĀTS IZVĒRTĒJUMS):

Monitoringa ziņojuma pārskata periodā (no 2021. gada līdz 2024. gada sākumam) nav konstatētas plānošanas dokumenta būtiskas vai neparedzētas ietekmes uz vidi, cilvēku veselību un drošību, jo teritorijas plānošana, izmantošana un apbūve tiek veikta, ievērojot pašvaldības saistošos noteikumus, citus normatīvos aktus, kā arī institūciju nosacījumus un tehniskos noteikumus.

Gaisa un ūdens kvalitāte Jēkabpils novadā kopumā ir vērtējama kā laba, un būtiskas izmaiņas nav novērotas. Gaisa kvalitāte saglabājas samērā stabila, un, neskatoties uz novada mēroga piesārņojuma avotiem, to ietekme ir salīdzinoši neliela. Šī stabilitāte saglabājas arī attiecībā uz ūdens resursiem un ūdens kvalitāti, lai gan ir dažas riska zonas, piemēram, plūdu riski Dunavas pagastā.

Veikti uzlabojumi ceļu infrastruktūrā un ir nepieciešams turpināt šo darbu. Tomēr novadā vēl jāuzlabo labiekārtojums un pieejamība pie ūdeņiem, piemēram, Daugavas krastmalā. Vienlaikus jāpievērš pastiprināta uzmanība plūdu risku mazināšanai un preventīvo pasākumu īstenošanai plūdu skartajās teritorijās.

Attiecībā uz bioloģisko daudzveidību un dabas aizsardzību, stāvoklis tiek uzskatīts par nemainīgu vai pat uzlabojamu, jo īpaši aizsargājamās dabas teritorijas tiek rūpīgi apsaimniekotas un to aizsardzība tiek veikta saskaņā ar normatīvajiem aktiem. Jēkabpils novadā esošās dabas liegumu teritorijas turpina kalpot kā svarīgs bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas elements.

Nākamais monitoringa ziņojuma iesniegšanas termiņš: Nav.